

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 17 januari 1933 kl. 5 e. m.

Memorial, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse.

Bankoutskottet, som vid sitt första sammanträde denna dag emottagit den av fullmäktige i riksbanken, jämlikt föreskrift i 32 § av lagen för Sveriges riksbank, till utskottet avgivna berättelsen om bankens tillstånd, rörelse och förvaltning under år 1932, får härmed enligt gällande instruktion till riksdagen överlämna samma berättelse.

Stockholm den 17 januari 1933.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Gustafsson i Stensholm, Lindley, Hansén, Ström i Lidköping, Johansson i Friggeråker, Stendahl och Lindmark;

från andra kammaren: herrar Leffler, Bäcklund, Laurén, Lovén, Ryberg, Paulsen, Johansson i Sollefteå och Wikström.

Berättelse till bankoutskottet angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning.

Jämlikt föreskrift i 32 § lagen för Sveriges riksbank få fullmäktige i riksbanken härmed till bankoutskottet avgiva berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning under år 1932. Sifferredogörelserna i denna berättelse omfatta hela nämnda år, varemot beträffande beslut och åtgärder av fullmäktige endast sådana äro upptagna, som icke finnas omförmälda i den av riksdagens senast församlade revisorer avgivna berättelsen angående riksbanken.

Vid ingången av år 1932 hade vårt land under något mera än tre månader haft en fri valuta. Den svenska penningmarknadens utveckling under denna tid kan i korthet angivas sålunda.

Riksbankens diskonto hade successivt nedsatts och utgjorde vid årsskiftet 6 procent.

Under november månad hade vissa kreditrestriktioner genomförts. Dessa avsågo dels att åstadkomma en begränsning av sådan varuimport, som ej kunde anses oundgängligen nödvändig för vårt land och dels att söka framkalla ett ökat utbud av exportvalutor och förhindra spekulation i utländska valutor och i varor.

Riksbankens reserv av utländska valutor, som vid utgången av september 1931 endast uppgick till 32 miljoner kronor, hade trots att utrikeshandeln visade ett betydande importöverskott, något ökats under kvartalet och utgjorde vid 1931 års utgång 49 miljoner kronor. Samtidigt hade affärsbankernas utländska nettotillgångar ökats med cirka 10 miljoner kronor. Slutligen bör nämnas, att riksbankens guldkassa under kvartalet ökats med cirka 7 miljoner kronor.

Vid guldmyntfotens frångående hade växelkurserna på guldmyntfotsländerna stigit. Kursen på pund sterling, som vid utgången av september 1931 noterades i 17: 35, hade först fallit men därefter åter stigit. Medeltalet av de noterade avista säljkurserna på pund sterling och dollar utgjorde:

1931	pund stg.	dollar
oktober	16: 91	4: 35
november	17: 91	4: 82
december	18: 04	5: 36

Vid årsskiftet 1931/1932 utgjorde kursen på dollar 5: 29 och på pund 17: 94.

Utvecklingen i guldmyntfötsländerna under kvartalet visade fortsatt nedgång såväl vad beträffar produktion som priser. Irving Fishers amerikanska index för partipriser, som för september 1931 hade talet 104, visade för december en nedgång till 101.

I vårt land liksom i England, som ju också hade fri valuta, var utvecklingen gynnsammare. Produktionen minskades ej utöver säsongvariationer, och priserna visade någon uppgång. För Sveriges del utgjorde prisstegringen enligt kommerskollegii index över partipriser 4 enheter. Index steg nämligen från 107 för september till 111 för december. Riksbankens detaljprisindex visade i stort sett ingen förändring.

**Riktlinjer
för penning-
politiken.**

Vid guldmyntföts frånträdande angavs som mål för riksbankens penningpolitik att bevara kronans inhemska köpkraft. Detta program blev mera utförligt preciserat i fullmäktiges skrivelse till Konungen den 11 februari 1932 angående fortsatt befrielse från skyldigheten att inlösa sedlarna med guld. Det huvudsakliga innehållet i denna skrivelse finnes återgivet i 1932 års bankoutskotts i maj avgivna utlåtande nr 40 angående verkställd granskning av riksbankens styrelse och förvaltning. I samma utlåtande gjorde bankoutskottet vissa uttalanden angående penningpolitiken, vilka av utskottet angåvos hava karaktär av riktlinjer för penningpolitiken under den närmaste framtiden. Dessa riktlinjer godkändes av riksdagen. Innebörden av desamma var i huvudsak följande.

Utskottet förklarade till en början, att utskottet ej ville förorda en penningpolitik, som avsåge att snarast möjligt åter anknyta kronan till guldets vid den gamla pariteten. En strävan i sådant syfte skulle nödvändiggöra en utpräglad deflationspolitik. En fast anknytning av kronan vid det engelska pundet syntes ej äga sådan aktualitet, att ett närmare övervägande härav vore påkallat. Som utgångspunkt för strävandena att reglera kronans värde borde tagas den inhemska prisnivån och det svenska näringslivets behov. Hinder borde lika kraftigt resas mot en fortsatt deflation som mot den inflation, vilken ursprungligen befarats. En viss återhämtning av partipriserna vore önskvärd. Därvid åsyftades dock ej en återgång till en alltför avlägset liggande prisnivå. Ej blott export- och importpriser utan även priserna på hemmamarknadsvaror borde kunna tillåtas att stiga, försåvitt detta icke mera kännbart påverkade levnadskostnaderna. Vid strävandet att handhava penningpolitiken i hela landets intresse måste så många faktorer spela in, att en formell och enkel regel för densamma ej syntes kunna uppställas. Det underströks därför, att penningpolitiken icke schematiskt borde bindas vid vissa indextal. Slutligen framhölls även att det måste vara ett allmänt önskemål, att räntorna inom landet höllas på den lägsta nivå, som överhuvud taget vore möjligt, utan att det för penningpolitiken uppställda målet äventyrades.

Räntesatserna.

I förenämnda utlåtande nr 40 av bankoutskottet vid 1932 års riksdag redogöres bland annat för ränteförändringarna under början av år 1932.

Därvid omnämnes, att riksbankens diskonto bibehölls vid 6 % till den 19 februari 1932, då detsamma nedsattes med $\frac{1}{2}$ %. Fullmäktige uttalade därvid, att redan före sistnämnda tidpunkt med fog kunnat anföras, att den inre prisutvecklingen ej längre påkallade ett så högt diskonto som 6 %. Det skäl, som framförallt varit avgörande för fullmäktiges ståndpunkt att ej tidigare nedsätta räntan, hade emellertid varit dels hänsyn till penningmarknadens läge, dels ock nödvändigheten av att i så hög grad som möjligt trygga tillgången på utländsk valuta.

Redan i början av mars kunde fullmäktige ytterligare sänka diskontot, nämligen till 5 % från och med den 3 mars.

Kort efter sistnämnda räntesänkning eller den 12 mars inträffade ingenjören I. Kreugers frånfälle, som inledde sammanbrottet av hans företag. Med hänsyn till att man ej kunde förutse omfattningen av de följder för Sveriges ekonomi, som Kreugerkoncernens fall kunde medföra, var en ytterligare räntesänkning under den närmaste tiden utesluten.

Först i mitten av maj månad ansågo fullmäktige sig ånyo kunna skrida till en nedsättning av räntan. Från och med den 17 maj sänktes diskontot till $4\frac{1}{2}$ %, och en ytterligare nedsättning till 4 % trädde i kraft den 3 juni. Sistnämnda räntesats blev oförändrad till och med den 31 augusti, varefter diskontot blev $3\frac{1}{2}$ %, vilken räntesats ännu gäller.

Såsom ofta är fallet under en nedåtgående konjunktur, visade det sig även under år 1932, att affärsbankerna ej omedelbart följde riksbankens ränteändringar. Visserligen sänkte affärsbankerna diskontot för varuväxlar varje gång riksbanken vidtog ändring av räntan, men nedsättningen av deras övriga låneräntor skedde ej i samma tempo. Affärsbankernas ränteändringar den 18 maj och den 2 september avsågo endast nämnda diskonto. Efter den räntesänkning hos affärsbankerna, som kom till stånd vid det senaste årsskiftet i samband med nedsättning av postsparbankens och de enskilda sparbankernas räntor, ligga emellertid affärsbankernas räntesatser för utlåningen i ett mera normalt läge i förhållande till riksbankens räntesatser.

Såsom ovan nämnts avsågo de under år 1931 införda kreditrestriktionerna i första hand att minska anspråken på utländsk valuta och mobilisera landets tillgång därav. För januari 1932 visade utrikeshandeln ett importöverskott av ej mindre än 27 miljoner kronor, vilket belopp med omkring 8 miljoner kronor översteg importöverskottet för motsvarande månad 1931. Fullmäktige hade sig bekant, att vissa företag hade stora likvider att verkställa till utlandet under förra delen av år 1932. Riksbankens utländska valutareserv var ju vid nämnda tid ganska obetydlig. Med hänsyn framförallt till dessa omständigheter och därtill att effektiviteten av kreditrestriktioner i ej ringa grad torde vara beroende av gällande räntesatser, ansågo fullmäktige vid räntenedsättningen den 19 februari sig böra framhålla, att de dåvarande kreditrestriktionerna fortfarande borde iakttagas. Detta uttalande upprepades ej vid

Kreditåtgärder.

följande räntesänkningar. Det visade sig, att bankerna ej minst av omsorg för sin likviditet självmant iakttago en försiktighet vid sin allmänna kreditgivning, som onödiggjorde restriktiva åtgärder från riksbankens sida. Sedan kreditrestriktionerna sålunda alltmera förlorat i betydelse under förra delen av år 1932, upphävdes de formellt i augusti månad samma år. I meddelandet till bankerna härom framhöll dock riksbanken, att återhållsamhet alltjämt vore påkallad beträffande den kreditgivning, som avsåge att möjliggöra import eller eljest kunde medföra, att utländsk valuta toges i anspråk.

Under år 1932 har riksbanken på förteckningen över de obligationer, mot vilka lån utan vidare lämnas av bankens samtliga kontor, uppfört ett antal nya värdepapper och i mån av räntesänkningarna höjt belåningskurserna å dylika obligationer.

Köp och försäljning av utländsk valuta. Växelkurser.

Innan fullmäktige övergå till att lämna vissa uppgifter om riksbankens valutapolitik i mera inskränkt mening under år 1932, få fullmäktige hänvisa till nedanstående statistiska uppgifter för samma år, vilka ur olika synpunkter belysa vårt lands betalningsförhållanden till utlandet.

Utrikeshandeln visade jämväl under år 1932 ett betydande importöverskott, ehuru handelsbalansen var gynnsammare än under närmast föregående år. Följande översikt visar resultatet av utrikeshandeln under januari—november 1931 och 1932.

Importöverskott.

	1931	1932
	milj. kr.	milj. kr.
januari	20	27
februari	35	18
mars	46	37
april	52	37
maj	26	10
juni	14	9
juli	12	7
augusti	20	21
september	29	14
oktober	22	13
november	30	17
Summa	306	210

En av de viktigaste förutsättningarna för att en centralbank skall kunna utöva ett reglerande inflytande på en fri valuta, är, att en tillräckligt stor reserv av utländska betalningsmedel står till centralbankens förfogande. Då riksbanken såsom ovan nämnts vid början av år 1932 hade en valuta-reserv av endast cirka 49 miljoner kronor och en guld-kassa, som ur sedeltäckningssynpunkt icke kunde avsevärt minskas, gällde det sålunda för banken

att snarast möjligt få en förstärkning till stånd av valutareserven. Såsom framgår av ovanstående tabell skulle detta mål nås under en tid av utpräglad passivitet beträffande utrikeshandeln. Att en betydande ökning av riksbankens utländska valutor ändock kom till stånd, får i första hand tillskrivas den omständigheten, att en mobilisering i stor omfattning skedde av landets utländska tillgångar. Importöverskottet i fråga om varor kom att till väsentlig del uppvägas av ett exportöverskott i fråga om värdepapper ävensom av räntelikvider å utländska värdepapper, som lågo på svenska händer.

Följande uppgifter, hämtade från den officiella statistiken över import och export av värdepapper, belysa omfattningen härav.

1932	Import av värdepapper milj. kr.	Export av värdepapper milj. kr.	Export- överskott milj. kr.
1 kvartalet	20	59	39
2 »	21	31	10
3 »	21	45	24
4 »	21	63	42
	<u>Summa 83</u>	<u>198</u>	<u>115</u>

Förändringarna under år 1932 av riksbankens och affärsbankernas utländska tillgångar enligt den officiella statistiken framgå av följande översikt:

vid utgången av	N e t t o t i l l g å n g		
	Riksbanken	Affärsbankerna	Summa
1931 december	49	240	289
1932 januari	81	229	310
februari	91	219	310
mars	112	208	320
april	114	208	322
maj	122	177	299
juni	133	168	301
juli	162	172	334
augusti	171	178	349
september	178	176	354
oktober	193	173	366
november	220	162	382
december	213	215	428

Det var givetvis angeläget, att vid den politik, som bland annat åsyftade förstärkning av riksbankens utländska valutareserv, hänsyn i möjligaste mån togs till önskvärdheten för näringslivet, att alltför häftiga kursfluktuationer undvekes. Detta önskemål avsåg framförallt pundvalutan, som för vår utrikeshandel är av dominerande betydelse. Riksbanken har sökt följa principen att köpa valutor vid fallande kurstendens och att sälja, då kur-

serna varit stigande. Följande uppställning angiver medeltalen för varje månad av avista säljkurserna för pund och dollar i Stockholm samt av kursen i London på New York (dollarpund), vilken angiver huru många dollar, som erhållas för ett pund.

1932	Medelkurs för		
	pund stg.	dollar	dollarpund
januari	17: 91	5: 22	3.430
februari	17: 96	5: 19	3.457
mars	18: 32	5: 08	3.621
april	19: 72	5: 25	3.752
maj	19: 69	5: 36	3.676
juni	19: 52	5: 35	3.650
juli	19: 51	5: 49	3.552
augusti	19: 48	5: 61	3.476
september	19: 50	5: 62	3.472
oktober	19: 40	5: 70	3.399
november	18: 81	5: 74	3.277
december	18: 32	5: 58	3.276

Med hänsyn till de förhållanden, som varit av särskild betydelse för den svenska valutapolitiken, och till de tendenser, som beträffande valutan varit dominerande, skulle man kunna indela år 1932 i fyra olika perioder, även om gränserna mellan dessa ej kunna preciseras. Första perioden skulle omfatta tiden från årets början till början av mars, då vissa ungefär samtidigt inträffade förhållanden föranledde, att utvecklingen, såväl internationellt som beträffande vårt land tog en ny riktning. Den andra perioden skulle räcka ungefär till slutet av maj och således omfatta tiden för de första svårigheterna i anledning av Kreugerkoncernens sammanbrott. Den tredje perioden skulle omfatta tiden från slutet av maj till omkring mitten av oktober och den fjärde återstoden av året. En dylik indelning blir givetvis ej systematisk men torde skänka framställningen större överskådlighet.

Vid ingången av år 1932 måste riksbanken ännu räkna med att upprätthållandet av olika svenska företags likviditet i förhållande till utlandet kunde ställa stora krav på landets utländska tillgångar. Detta blev även fallet under februari månad. Trots dessa och av importöverskottet härflytande krav på utländska valutor ökades riksbankens valutareserv från årsskiftet till slutet av februari från 49 till 91 miljoner kronor. Samtidigt minskades affärsbankernas innehav av dylika valutor, varigenom nettoökningen för riksbanken och affärsbankerna tillsammans inskränktes till 21 miljoner kronor, nämligen från 289 miljoner kronor vid årsskiftet till 310 miljoner kronor vid utgången av februari månad.

Under januari och februari noterades pund sterling i kronor något under den förutvarande pariteten. Kursläget var ganska stabilt och medelkurserna

för nämnda månader blevo 17:91 respektive 17:96. Ej heller dollarkursen visade några större fluktuationer.

Under sistnämnda två månader fortsatte priset i guldmyntfötsländerna. Irving Fishers index, som för december 1931 hade talet 101, gick under januari och februari ned till 98 respektive 96. Såväl i vårt land som i England blev prisnivån praktiskt sett oförändrad. Vad beträffar den industriella produktionen i vårt land visade förra delen av februari en gynnsam utveckling.

Den 1 mars trädde i kraft vissa engelska värdetullar, vilka träffade även några viktiga svenska exportvaror. Läget för den svenska exporten försämrades ytterligare genom en omfattande driftinställelse inom trämasseindustrin. Dessa omständigheter bidrogo att försvaga kronans ut'andsvärde. Ungefär samtidigt inträffade en avsevärd förbättring av det engelska pundet, beroende framförallt därpå, att det blev bekant, att England i förväg återbetalat betydande belopp å upptagna valutakrediter och upphävt vissa inskränkningar i fråga om valutahandeln, som införts vid guldmyntfötens frånträdande. Pundets förbättring blev än mera framträdande därigenom att i början av mars en utpräglad svaghetstendens inträdde i fråga om dollarvalutan. I enlighet härmed var noteringen av dollarpund i Londen under mars i stort sett stigande men hade under april och framförallt under maj ett mera stabilt läge. Därefter blev tendensen långsamt fallande.

Ovan berörda omständigheter bidrogo till en stegring av våra valutakurser under perioden mars—maj. Därtill medverkade ytterligare de betydande uppköp i marknaden av utländsk valuta, som verkställdes under april och förra delen av maj bland annat för att anskaffa medel till reglering av vissa utländska acceptkrediter till svenska industriföretag. För pundet nåddes maximikursen för året den 19 april med 20:60. Den högsta kursen för dollarvalutan under första halvåret noterades den 23 april, då kursen var 5:50.

Riksbanken ökade under perioden mars—maj sin valuta-reserv från 91 miljoner kronor till 122 miljoner kronor. Samtidigt minskades dock affärsbankernas utländska tillgångar så avsevärt, att för samtliga banker en nettominskning inträdde, nämligen från 310 miljoner kronor till 299 miljoner kronor.

Prisutvecklingen under denna period blev ungefär analog med utvecklingen under de föregående månaderna. Guldprisnivån sjönk alltjämt. Irving Fishers index visade en nedgång från 96 i mars till 92 i maj. Även i England skedde ett prisfall i ungefär samma tempo som i guldländerna. Den svenska partiprisnivån var däremot praktiskt sett oförändrad, och även riksbankens detaljprisindex var i stort sett konstant.

Under senare delen av maj noterades pundet i omkring 19:50. Detta kursläge bibehölls praktiskt sett oförändrat ända till mitten av oktober. Under hela denna tid var dollarkursen på pund fallande, varför kursen i dollar i svenska kronor steg.

Riksbankens omfattande valutaoperationer bidrogo till pundkursens stab

litet. Från slutet av maj till utgången av oktober ökades riksbankens valutareserv med ej mindre än 71 miljoner kronor. Då affärsbankernas utländska tillgångar uppvisade någon minskning, blev nettoökningen för samtliga banker under denna tid cirka 67 miljoner kronor.

Prisnivån i Förenta Staterna enligt Irving Fishers index visade under tiden juni—september en uppgång från 90 till 95. Även den industriella produktionen syntes hava nått en bottenpunkt och visade på eftersommaren i Förenta Staterna och även i andra länder någon stegring. För Englands del vände under denna tid den nedåtgående prisutvecklingen, vilket bör ses i samband med pundets försämring i förhållande till dollarn. De olika engelska prisindices visade en stegring av några procent. För Sveriges vidkommande voro partipriserna i det närmaste oförändrade, och riksbankens index visade alltfjämt endast obetydliga förändringar.

Omkring mitten av oktober inträdde en stark nedgång av kursen i New York på den engelska valutan. Härtill bidrogo flera orsaker, sannolikt i främsta rummet kännedomen om de stora utbetalningar till utlandet, framförallt till Amerika, som England hade att verkställa under december månad. Det tedde sig på hösten ovisst, huru djupt kursfallet på pund skulle bliva. Inom England hade vid olika tillfällen röster höjts till förmån för en mycket avsevärd valutaförsämring. Ett upprätthållande av riksbankens dittillsvarande valutapolitik ansågs under rådande förhållanden innebära alltför stora riskmoment. Vid en stark depreciering av pundet kunde ett bibehållande av en hög pundkurs ej blott utöva en menlig inverkan på resultatet av riksbankens verksamhet utan därjämte medföra verkningar av betydligt större räckvidd. Om riksbanken sökt bibehålla pundet vid omkring 19:50, skulle detta nämligen hava medfört en mycket stark stegring av dollarkursen, vilket i sin tur kunnat medföra allvarliga handelspolitiska risker. Erfarenheten har ju visat, att en stark depreciering av ett lands valuta lett till att hinder rests för landets export i form av tullar och kontingenteringar. Vad beträffar restriktioner för vårt lands export, må här endast erinras om de engelska tullförhöjningarna samt om de franska kontingenteringarna och den i Frankrike införda s. k. surtaxen. Krav på liknande åtgärder till skydd mot bland annat svensk export hava framförts även i andra länder. Den minskning av den svenska exporten, exempelvis av papper och pappersmassa, som bleve en följd av nya restriktioner i de länder, som importera våra varor, måste leda till en ytterligare nedskärning av produktionen och ökad arbetslöshet.

Uppenbart är, att en långt driven depreciering av valutan även innebär andra riskmoment. Här må endast nämnas den tendens till kapitalflykt, som därigenom kan befaras.

Ovan har nämnts, att guldprisinivån under september steg till 95, mätt i Irving Fishers index. Guldprisinivån har därefter åter varit fallande. I

England och Sverige har prisnivån under årets sista månader varit mera stabil, dock med något fallande tendens.

Prisutvecklingen under år 1932 belyses av följande sammanfattande tabell:

1932	Irving Fishers partipris-index	Kommerskollegii partipris-index	Svenska import-varor	Handelsbankens partiprisindex export-varor	Total	Riksbankens detaljpris-index
januari	98	109	91	112	109	100.1
februari	96	110	92	113	109	101.1
mars	96	109	92	111	109	101.1
april	94	109	93	112	108	100.9
maj	92	109	93	109	108	101.3
juni	90	108	91	106	108	101.8
juli	91	108	92	107	108	101.0
augusti	94	108	95	107	109	100.8
september	95	110	99	108	109	100.5
oktober	93	110	99	108	108	101.0
november	91	109	96	108	107	101.4
december	89	108	95	108	107	100.8

Av ovanstående framgår, att riksbankens prisindex under året varit synnerligen stabil. Även partipriserna hava visat en fast tendens med endast obetydlig nedgång under året. Uppdelningen av sistnämnda priser i priser för importvaror och för exportvaror utvisar däremot betydligt större variationer. Importprisernas stegring och exportprisernas nedgång innebära, att vårt land under år 1932 för samma import nödgats lämna en större mängd exportvaror i likvid än tidigare.

Riksbankens rörelse.

Riksbankens rörelse har under år 1932 lämnat ett överskott av kr. 14,523,054: 23
 Vinsten år 1931 utgjorde » 14,658,815: 96

En jämförelse mellan de specificerade vinst- och förlusträkningarna för åren 1931 och 1932 ävensom mellan de utgående balansräkningarna för samma år meddelas å sid. 18 o. ff.

Här nedan meddelas sammanställningar av statistiska uppgifter angående de viktigare rörelsegrenarna.

Riksbankens *metalliska kassa* har utgjort:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
högst ^{30/7}	205,998,700: —	^{3/1} 240,795,400: —
lägst ^{2/1}	205,821,900: —	^{17/10} 198,546,600: —
i medeltal	205,946,100: —	229,307,900: —

Sedelcirkulationen har utgjort:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
högst ^{1/10}	621,269,500: —	^{30/9} 594,400,200: —
lägst ^{20/2}	466,132,800: —	^{21/2} 477,902,900: —
i medeltal	534,648,500: —	533,641,900: —

Sedelreserven har utgjort:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
högst ^{20/2}	195,622,800: —	^{24/1} 252,939,100: —
lägst ^{1/10}	40,688,300: —	^{30/9} 52,885,400: —
i medeltal	127,243,800: —	165,102,100: —

Riksbankens *utländska rörelse* har under åren 1931 och 1932 haft följande omfattning:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
Bokfört värde vid årets ingång	49,223,529: 11	390,299,393: 89
tillkommit under året	1,101,410,998: 31	2,203,638,563: 07
	<hr/>	<hr/>
	1,150,634,527: 42	2,593,937,956: 96
avgått under året	937,059,504: 03	2,544,714,427: 85
	<hr/>	<hr/>
Bokfört värde vid årets slut	213,575,023: 39	49,223,529: 11
Varav saldo i räkning samt växlar och utländska statspapper	213,575,023: 39	49,223,529: 11
	—: —	—: —

De sammanlagda *utländska tillgångarna* ha utgjort:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
högst	³⁰ / ₁₁ 220,110,900: —	³ / ₁ 384,847,100: —
lägst	² / ₁ 49,819,300: —	²¹ / ₁₁ 19,239,500: —
i medeltal	144,183,900: —	207,460,200: —

Riksbankens sammanlagda *utlåning inom landet*, omfattande utestående diskonterade växlar, lån och kreditiv, har utgjort:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
högst	² / ₁ 568,586,100: —	³ / ₁₀ 570,177,100: —
lägst	¹² / ₁₁ 164,090,100: —	²¹ / ₂ 162,223,300: —
i medeltal	317,639,000: —	353,457,200: —

Beloppet utestående *diskonterade växlar* har utgjort:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
högst	² / ₁ 493,967,000: —	¹² / ₁₂ 493,449,100: —
lägst	¹² / ₁₁ 99,281,000: —	²¹ / ₂ 98,372,700: —
i medeltal	245,218,700: —	254,339,400: —

Varav affärsbankernas *rediskontering*:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
högst	² / ₁ 334,589,400: —	³ / ₁₀ 403,575,700: —
lägst	¹² / ₁₁ 81,985,500: —	²¹ / ₂ 74,575,000: —
i medeltal	189,063,500: —	208,617,300: —

Utestående lån ha uppgått till:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
högst	³¹ / ₃ 88,136,500: —	³¹ / ₈ 147,848,500: —
lägst	⁹ / ₁ 58,292,200: —	⁷ / ₂ 61,539,400: —
i medeltal	70,716,500: —	97,245,700: —

Å *kassakreditiv* har utestått:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
högst	² / ₁ 2,137,100: —	³¹ / ₁₂ 2,179,500: —
lägst	¹⁰ / ₁₂ 1,419,800: —	⁷ / ₃ 1,629,800: —
i medeltal	1,703,800: —	1,872,100: —

Kassakreditiv voro den 31 december åren 1932 och 1931 beviljade till nedanstående belopp samt mot följande säkerheter:

	Den 31 dec. 1932	Den 31 dec. 1931
	Kronor	Kronor
beviljat belopp	2,403,100:—	2,808,500:—
därunder:		
mot inteckningar	279,300:—	322,300:—
» obligationer	366,200:—	378,600:—
» aktier	882,000:—	1,099,000:—
» namnsäkerhet	875,600:—	1,008,600:—

Å *giroräkning* har i riksbanken inestått:

	1932	1931
	Kronor	Kronor
högst	²⁶ / ₁₁ 310,904,200:—	³ / ₁ 290,339,100:—
lägst	³⁰ / ₉ 131,710,200:—	³¹ / ₁₀ 98,806,000:—
i medeltal	218,710,800:—	181,881,700:—

Riksbankens *diskonto* och övriga *räntesatser* hava under år 1932 utgjort:

År 1932	För växlar	För lån och kassakreditiv			
		mot säkerhet av			mot annan säkerhet
		obligationer, utfärdade av svenska staten, allmänna hypoteksbanken och konungariket Sveriges stads- hypotekskassa	obligationer, utfärdade av svenska bostads- kreditkassan, svenska skepps- hypotekskassan, kommuner, landsting, inteckningsbolag och aktiebol. Göteborgs hypoteks- kassa		
%	%	%	%		
1/1—18/2	6	6	6½	7	
19/2—2/3	5½	5½	6	6½	
3/3—16/5	5	5	5½	6	
17/6—2/6	4½	4½	5	5½	
3/6—31/8	4	4	4½	5	
1/9—31/12	3½	3½	4	4½	

Ovanstående uppgifter avse växlar och lån på högst 3 månader. För växlar och lån på längre tid, högst 6 månader, hava räntesatserna varit ½ % högre.

Under riksbankens förvaltning men utan att ingå i dess balansräkning äro ställda två fonder, nämligen avbetalningslånefonden och spannmålskreditfonden.

Avbetalningslånefondens fördelning på de olika kontoren den 31 december 1932 samt å fonden utestående belopp framgår av nedanstående översikt:

	Avbetalningslånefonden Kronor	Därav			
		använt Kronor		oanvänt Kronor	
Huvudkontoret	11,470,000	11,098,390	30	371,609	70
Avdelningskontoret i: Göteborg	2,870,000	2,782,306	51	87,693	49
Malmö	2,000,000	1,864,775	79	135,224	21
Falun	1,320,000	1,161,674	—	158,326	—
Gävle	1,300,000	1,169,972	—	130,028	—
Halmstad	840,000	724,216	—	115,784	—
Härnösand	1,060,000	936,147	—	123,853	—
Jönköping	2,180,000	2,082,608	—	97,392	—
Kalmar	900,000	808,621	—	91,379	—
Karlskrona	1,200,000	1,092,455	—	107,545	—
Karlstad	700,000	663,789	—	36,211	—
Kristianstad	750,000	584,365	—	165,635	—
Linköping	1,800,000	1,603,655	—	196,345	—
Luleå	2,100,000	1,887,927	95	212,072	05
Mariestad	470,000	445,214	—	24,786	—
Norrköping	1,330,000	1,138,414	—	191,586	—
Nyköping	750,000	691,855	—	58,145	—
Sundsvall	1,350,000	1,141,375	—	208,625	—
Umeå	1,760,000	1,616,085	—	143,915	—
Uppsala	1,750,000	1,723,364	—	26,636	—
Visby	1,300,000	1,129,588	—	170,412	—
Vänersborg	750,000	677,236	—	72,764	—
Västerås	1,000,000	862,672	—	137,328	—
Växjö	440,000	342,924	—	97,076	—
Örebro	1,100,000	1,045,890	—	54,110	—
Östersund	1,510,000	1,425,728	—	84,272	—
Summa	44,000,000	40,701,217	55	3,298,752	45

Den 31 december 1932 utestående belopp fördelar sig på följande sätt:

7 ¹ / ₂ års lån	kr.	3,924,375: 06
5 » »	»	33,986,594: 83
2 ¹ / ₂ » »	»	2,790,277: 66
Summa kr.		40,701,247: 55

Räntesatsen var oförändrat 5 % under hela året.

Till *spannmålskreditfonden* har av 1932 års riksdag anvisats ett reservationsanslag å 500,000 kronor att utgå av lånemedel. Någon överföring av detta belopp från riksgäldskontoret har ännu ej visat sig erforderligt, utan fonden utgjorde vid 1932 års slut fortfarande 2 milj. kronor. Fondens fördelning på de olika kontoren samt å fonden disponerade belopp den 31 december 1932 framgår av nedanstående översikt:

	Fondens belopp Kronor	Beviljade krediter Kronor	Utestående belopp Kronor	
Huvudkontoret	650,000	130,000	37,259	—
Avdelningskontoret i Malmö	200,000	200,000	68,507	59
» i Kristianstad	650,000	650,000	573,581	26
» i Vänersborg	500,000	500,000	500,000	—

Den ej använda delen av såväl denna fond som avbetalningslånefonden innestår å giroräkning i riksbanken.

Beträffande övriga uppgifter, som tidigare intagits i fullmäktiges berättelse till bankoutskottet, hänvisas till riksbankens årsbok.

Vinst- och förlusträkning, utgående balansräkning m. m.

DEBET. (Utgifter och förluster)	1931		1932	
	Kronor		Kronor	Kronor
Lånerörelsen.				
Rantor på upp- och avskrivningsräkning	161	87	101	94
Inom linjen förda, såsom osakra ansedda lånefordringar (ej avbetalningslån)	13,238	67	24,810	—
				24,911 94
Utrikesrörelsen.				
Av utrikesrörelsen uppkommen förlust	2,178,519	18		4,978,715 50
Aktier.				
Bankens för internationell betalningsutjämning aktier (förda inom linjen)	1,800,000	—		—
Upphörda lånegrenar.				
Rantor på lånebanksobligationer	7,674	33		7,740 78
Förvaltningskostnad.				
<i>Arvoden och avlöningar:</i>				
Fullmaktige:				
Arvoden	123,329	26	122,228	86
Ersättningar till fullmaktiges vikarier	7,996	22	9,728	17
Tjänstemän:				131,957 03
Avlöningar till ordinarie tjänstemän:				
Löner	2,384,663	49	2,414,078	56
Ersättningar för flyttningskostnader	3,106	83	6,852	21
Uniformsbeklädnad åt ordinarie vaktmastare vid samtliga kontor	9,328	32	14,740	73
Arvoden till tjänstemän å utrikesavdelningen samt till vikarie för foreståndaren för värden av stora forvaringsvalvet vid huvudkontoret	10,982	62	12,231	96
Arvoden för postbefordran och inkasseringar	5,529	—	6,001	45
Premier till chaufförerna	1,000	—	1,000	—
Lakarvård och begravningshjälp	1,517	50	2,568	15
Vikariatsersättningar	54,163	97	51,604	32
Arvode till vetenskapligt bitrade för värden av riksbankens mynt- och medaljsamling	600	—	600	—
Arvode till styrelseledamöter vid avd.-kontoren i Göteborg och Malmö	21,580	27	21,600	—
Arvode till styrelseledamöter vid övriga kontor	92,000	—	92,000	—
» » ombudsman vid avd.-kont. i Göteborg	4,800	—	4,800	—
» » » » » Malmö	3,000	—	2,841	66
» » ombudsman » avd. kontoren i Luleå och Visby	1,600	—	1,600	—
Avlöningar till övriga icke-ordinarie befattningshavare samt ersättning för extra arbeten m. m.: arvoden	263,257	41	304,972	58
lakarvård och begravningshjälp	—	—	571	50
uniformsbeklädnad åt icke ordinarie vaktmästare	1,659	92	2,435	22
Bidrag till utländska studieresor	4,000	—	2,400	—
Övergångsavlöningsstat vid avd.-kontoret i Göteborg	100	—	100	—
Arvoden över stat	36,387	90	25,268	25
				2,968,266 59
Transport	7,030,196	76	—	—
				8,111,591 84

räkning.

	1931		1932	
	Kronor		Kronor	Kronor
KREDIT.				
(Inkomster och vinster)				
Lånerörelsen.				
Räntor på diskonterade växlar	11,359,333	79	13,396,744	82
» » hypoteks- och kommunlån	4,451,076	01	3,286,467	78
» » kassakreditiv o. kredit i löpande räkn.	98,751	50	91,975	20
Avgifter för »	19,283	09	15,929	26
Inkasseringsavgifter och provisioner	3,392	38	8,959	23
Inbetalningar å inom linjen förda eller avskrivna fordringar (ej avbetalningslån)	4,301	38	3,354	11
				16,803,430 40
Statspapper och obligationer.				
Räntor	1,988,746	01	5,671,868	03
Vinst vid utlottning och försäljning	1,771,956	40	287,868	33
				5,959,736 36
Övriga inkomster och vinster.				
Avgifter för i förvar mottagna depositioner:				
öppna	142,010	36	150,077	75
slutna	268	60	629	60
Vinst vid köp och försäljning av utländskt guld- mynt och guld efter vikt	2,064,607	29	131,029	51
Utdelning å aktier	93,000	—	107,004	—
Tillfälliga räntor	343	96	25	87
Provisioner	12,112	69	1,651	41
Pappersmagasinet	1,316	—	1,520	—
Inkomster av fastigheter och diverse:				
vid huvudkontoret	1,495	34	1,450	—
vid avdelningskontoren	294,291	66	286,425	26
				679,813 40
Transport	22,306,286	46	—	—
				23,442,980 16

DEBET.	1931		1932			
	Kronor		Kronor	Kronor		
Transport	7,030,196	76	—	—	8,111,591	84
<i>Pensionsstat:</i>						
Pensioner till f. d. befattningshavare vid riksbanken	271,349	—			259,038	38
<i>Dyrtidstillägg:</i>						
Till fullmäktiges deputerade	4,046	—	3,451	—		
Å avlöningar och arvoden i riksbanken	322,158	19	296,821	03		
Till f. d. befattningshavare vid riksbanken	32,579	—	29,132	—		
» pensionärer, tillhörande riksbankens änke- och pupillkassor m. fl.	26,895	—	23,447	—		
» riksbankens befattningshavare å vid andra statens verk uppburna arvoden	671	—	450	—	353,301	03
<i>Förvaltningsutgifter för banken i dess helhet:</i>						
Inventarier och deras underhåll	66,200	36	52,847	27		
Fastighetsutskylder, renhållning av gator och gårdar	75,208	35	63,577	02		
Fastighetsunderhåll	53,990	51	77,958	72		
Kontorshyra	26,250	—	22,575	—		
Värme och belysning	116,805	88	110,527	07		
Skrivmaterialier och övriga förbrukningsartiklar	44,049	02	42,055	72		
Kostnader för blanketter, räkenskapers bindning, tidningar, böcker o. d.	80,480	93	76,504	17		
Annonser och kungörelser	30,152	61	24,824	47		
Post-, assurans-, telegram- och telefonavgifter	276,650	02	261,359	81		
Lagsöknings- och rättegångskostnader	2,687	40	5,058	92		
Revisionskostnader vid avdelningskontoren	13,103	42	13,632	45		
Kostnader för soliditetsupplysningar, varav för huvudkontoret år 1932 kr. 24,246:92. Se nedan.	—	—	41,244	92		
Transportkostnader	9,781	59	10,001	70		
Diverse utgifter vid samtliga kontor	73,319	60	67,006	29	869,173	53
<i>Särskilda förvaltningsutgifter vid huvudkontoret:</i>						
Kostnader för löpande utgifter vid Tumba pappersbruk utöver av bruket gottgjorda belopp	359,576	05	447,863	43		
Kontroll vid sedelpapperstillverkningen	3,785	—	4,307	75		
Kostnader för löpande utgifter vid riksbankens sedeltryckeri utöver av tryckeriet gottgjorda belopp	447,419	13	402,321	16		
Sedelförstöring	880	41	648	62		
Eldsläckningsanstalter och vattenförbrukning	3,628	03	3,283	82		
Renhållning inom bankhuset	17,875	37	18,245	69		
Bevakning av	35,823	60	25,563	10		
Soliditetsupplysningar*)	25,814	20	—	—		
Rese- och traktamentskostnader vid inspektion och inventering av avdelningskontoren	17,507	90	10,530	55		
Diverse reseersättningar	7,872	85	3,622	85		
Kostnader för riksbankens historik	45,126	77	1,000	—	917,386	97
*) Huvudkontorets kostnader härför år 1932 kr. 24,246:92 ingå i beloppet för banken i dess helhet.						
Transport	9,526,883	95	—	—	10,510,491	75

<i>DEBET.</i>	1931		1932			
	Kronor		Kronor	Kronor		
Transport	9,526,883	95	—	—	10,510,491	75
<i>Övriga utgifter och förluster:</i>						
Ränta à 4 ¹ / ₂ % å pensionsfonden	83,591	08	90,637	10		
Falukontorets nybyggnadskonto enligt 1929 års riksdagsbeslut	1,515	45	—	—		
Malmökontorets ombyggnadskonto enligt 1931 års riksdagsbeslut	2,804	—	67,734	85		
Norrköpingskontorets nybyggnadskonto enligt 1931 års riksdagsbeslut	39,597	62	252,387	88		
Tilläggsanslag för vägen Tumba—Uttran	—	—	10,000	—		
Bidrag enl. Bankoreglementets § 45 mom. 1 och 2	29,748	—	30,473	71		
Diverse	416	95	684	48	451,918	02
	9,684,557	05			10,962,409	77
Saldo, vinst (utom avbetalningslånefonden) . . .	12,621,729	41			12,480,570	39
Summa	22,306,286	46			23,442,980	16
Avbetalningslånefondens						
<i>DEBET.</i>						
Inom linjen förda lån	20,345	10			16,152	80
Saldo, vinst	2,037,086	55			2,042,483	84
Summa	2,057,431	65			2,058,636	64
Riksbankens hela vinst utgör alltså Kronor	14,658,815	96			14,523,054	23

räkning (forts.).

	1931		1932	
	Kronor		Kronor	
<i>KREDIT.</i>				
Transport	22,306,286	46	—	— 23,442,980 16
Summa	22,306,286	46	—	— 23,442,980 16
vinsträkning.				
<i>KREDIT.</i>				
Räntor	2,054,281	47		2,057,550 88
Kapitalinbetalningar å inom linjen förda avbetalningslån	3,150	18		1,085 76
Summa	2,057,431	65		2,058,636 64

balansräkning.

	1931		1932	
	Kronor		Kronor	Kronor
KREDIT.				
(Skulder)				
Utelöpande sedlar.				
Den 31 december utelöpande sedlar	582,676,510	77	—	— 598,214,839 90
Postväxlaräkning.				
Den 31 december utelöpande postremissväxlar	1,196,304	72	—	— 988,723 87
Giroräkning.				
Å giroräkning bokförd skuld	172,081,130	93	—	— 201,567,470 35
Lånerörelsen.				
Upp- och avskrivningsräkning	24,045	97	15,030	01
Inkasseringsavgifter för diskonterade växlar	59,386	43	17,905	07
Beräknade räntor	3,303,718	95	353,999	13 386,934 21
Utrikesrörelsen.				
Skuld till utländska banker	4,476,858	87	896,000	11
Sålda, ej levererade utländska valutor . . .	29,644	35	—	— 896,000 11
Upphörda lånegrenar.				
Lånebanksobligationer med 4 ¹ / ₂ % ränta . .	120,666	88	120,666	88
» » 4 » »	56,512	49	56,512	49
» » 3 » »	227	19	227	19
Ej uttagna räntor på förestående obligationer	4,022	29	4,735	03 182,141 59
Övriga skulder.				
Statsverkets andel av riksbankens vinst, att utbetalas under nästkommande år	8,000,000	—	7,000,000	—
Pensionsfonden	1,983,074	08	2,146,734	95
Diverse räkningar	273,445	07	5,871,382	69 15,018,117 64
Kapitalbalans.				
Grundfond	50,000,000	—	50,000,000	—
Reservfond	20,000,000	—	20,000,000	—
Reserverade medel, utgörande:				
återstående vinstmedel från föregående år	1,664,744	82	2,323,560	78
vinst för året	14,658,815	96	14,523,054	23 86,846,615 01
<i>Anm. Värdet av riksbankens fasta egendom samt mynt- och medaljsamling finnes ej upptaget bland tillgångar, som ingått i förestående kapitalbalans.</i>				
Summa	860,609,109	77	—	— 904,100,842 68
ställning den 31 december.				
KREDIT.				
För utlämnande av avbetalningslån anvisad fond	44,000,000	—	—	— 44,000,000 —
Summa	44,000,000	—	—	— 44,000,000 —

**Vissa enligt särskilda föreskrifter inom linjen förda tillgångar
och skulder vid 1931 och 1932 års slut.**

	1931		1932	
	Kronor		Kronor	
<i>Tillgångar.</i>				
Inventariervärdet av vattenstämplat papper för postre- missvaxlar m. m.	12,334	—	10,814	—
Metallvärdet av riksbankens mynt och medaljsamling	33,226	22	33,226	22
Taxeringsvärdet av riksbankens fastigheter vid årens slut enligt nedanstående specifikation	13,115,800	—	13,115,800	—
Summa	13,161,360	22	13,159,840	22
Fastigheten i:				
Stockholm	4,250,000	—	4,250,000	—
Göteborg	800,000	—	800,000	—
Malmö	425,000	—	425,000	—
Falun	170,000	—	170,000	—
Gävle	200,000	—	200,000	—
Halmstad	375,000	—	375,000	—
Härnösand	144,000	—	144,000	—
Jönköping	115,000	—	115,000	—
Kalmar	350,000	—	350,000	—
Karlskrona	550,000	—	550,000	—
Karlstad	150,000	—	150,000	—
Kristianstad	230,000	—	230,000	—
Linköping	300,000	—	300,000	—
Luleå	325,000	—	325,000	—
Mariestad	135,000	—	135,000	—
Norrköping*)	—	—	—	—
Nyköping	322,000	—	322,000	—
Sundsvall	250,000	—	250,000	—
Uppsala	535,000	—	535,000	—
Visby	225,000	—	225,000	—
Vanersborg	250,000	—	250,000	—
Vaxjö	315,000	—	315,000	—
Örebro	250,000	—	250,000	—
Östersund	115,000	—	115,000	—
Tumba	2,334,800	—	2,334,800	—
Summa	13,115,800	—	13,115,800	—
<i>Skulder.</i>				
Utelöpande transportsedlar samt sedlar å 3 och 2 rdr specie på ofargat papper	338,825	90	338,786	90
Utelöpande bankosedlar å riksdaler och skillingar	1,315,328	04	1,315,328	04
Lånebanksobligationer å 4 % med ränta på ränta	548	08	548	08
» med 4 1/2 % ränta	5,527	07	5,527	07
» » 3 % »	588	64	588	64
Forbindelser med 4 % ränta för under åren 1802 och 1803 inlämnat silver (s. k. silversedlar)	924	61	924	61
Realisationsobligationer med 4 % ränta till förfallodagen, utgivna för riksgaldssedlarnas inlösen 1803—1807 . . .	417	58	417	58
Summa	1,662,159	92	1,662,120	92

*) Anm. Taxeringsvärde å fastigheten i Norrköping ännu ej Asatt den ³¹/₁₂ 1932.

Huvudkontorets och avdelningskontorens vinst- och förlusträkningar.

	Vinst å riks- bankens eget kapital Kronor	Vinst å av- betalnings- lånefonden Kronor	Summa vinst år 1932 Kronor	Summa vinst år 1931 Kronor
Vid huvudkontoret	7,346,142 61	544,952 73	7,891,095 34	8,594,914 48
Vid kontoret i: Göteborg	1,692,980 02	136,728 66	1,829,708 68	1,302,165 34
Malmö	2,090,029 74	90,165 07	2,180,194 81	1,455,420 88
Falun	— —	59,886 80	53,177 28	131,733 44
Gävle	101,956 20	57,131 55	159,087 75	235,574 67
Halmstad	11,787 98	37,867 23	49,655 21	69,357 17
Härnösand	34,637 95	46,936 80	81,574 75	160,085 76
Jönköping	47,351 98	103,371 50	150,723 48	175,338 96
Kalmar	121,214 99	40,014 47	161,229 46	147,566 18
Karlskrona	8,766 89	55,437 62	64,204 51	80,048 02
Karlstad	— —	32,152 18	— —	83,513 11
Kristianstad	113,605 10	30,916 84	144,521 94	150,304 29
Linköping	106,347 06	85,649 58	191,996 64	187,530 59
Luleå	104,820 68	99,530 76	204,351 44	262,776 64
Mariestad	— —	22,646 85	— —	7,915 94
Norrköping	125,951 86	62,104 94	188,056 80	219,905 79
Nyköping	18,249 37	35,954 51	54,203 88	100,306 32
Sundsvall	243,659 22	60,216 99	303,876 21	236,549 83
Umeå	61,754 08	81,940 41	143,694 49	116,666 69
Uppsala	133,750 18	81,217 89	214,968 07	248,243 55
Visby	3,803 71	62,759 28	66,562 99	80,290 48
Vänersborg	— —	31,914 95	17,254 72	21,366 42
Västerås	13,215 39	44,932 15	58,147 54	98,923 40
Växjö	5,438 98	16,650 90	22,089 88	13,868 08
Örebro	155,951 12	53,312 72	209,263 84	331,319 52
Östersund	34,382 61	68,590 46	102,973 07	147,130 41
	12,575,797 72	2,042,483 84	14,542,612 78	14,658,815 96
	å riksbankens eget kapital		Nettoförlust år 1932	Nettoförlust år 1931
Avgår förlust:				
Vid kontoret i Falun	6,209 52	— —	— —	— —
» » i Karlstad	40,840 81	— —	8,688 63	— —
» » i Mariestad	33,516 77	— —	10,869 92	— —
» » i Vänersborg	14,660 23	— —	— —	— —
	95,227 33	— —	19,558 55	— —
	12,480,570 39	2,042,483 84	14,523,054 23	14,658,815 96

Anm.: Vinstresultaten för avdelningskontoren böra bedömas med hänsyn till rediskontoringens ringa omfattning under året.

Riksbankens styrelse m. m.

§ 1.

Bankens styrelse.

Under tiden efter det val av fullmäktige, som ägt rum år 1932, och intill utgången av samma år hava inom riksbankens styrelse de förändringar skett, att, sedan herr Sköld den 24 september utnämnts till statsråd och till följd därav frånträtt befattningen såsom fullmäktig, undertecknad Björnsson den 30 i samma månad inträtt såsom fullmäktig, efter det såväl förste suppleanten herr Wilhelmsson som andre suppleanten herr Abrahamsson förklarar sig förhindrad att emottaga ifrågavarande uppdrag; och har undertecknad Björnsson därvid jämväl övertagit uppdraget såsom inspekterande fullmäktig för Tumba bruk.

Den av Kungl. Maj:t förordnade suppleanten herr Örne har under år 1932 tjänstgjort 103 dagar.

Av de utav riksdagen valda suppleanterna hava under året herr Wilhelmsson tjänstgjort 118 dagar och undertecknad Björnsson i tiden före ovanberörda den 30 september 14 dagar.

§ 2.

Göta kanalverk.

Gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret hava fullmäktige utsett ordföranden för fullmäktige därstädes K. Hildebrand och bankokommisarien A. Bertil att under år 1933 å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar deltaga herr Hildebrand såsom ledamot i direktionen för Göta kanalverk och herr Bertil såsom ombud vid revisionen av samma verk.

§ 3.

Delegerade för riksdagens verk.

Till delegerade för riksdagens verk för år 1933 hava fullmäktige utsett undertecknade Amnér och Widell.

§ 4.

Inventeringar vid huvudkontoret.

Föreskrivna inventeringar av huvudkontorets kassor och förvaringsrum hava under år 1932 på behöriga tider ägt rum, utan att anledning till anmärkning därvid förekommit.

§ 5.

Inspektioner och särskilda undersökningar vid avdelningskontoren.

Inspektioner av avdelningskontoren hava under år 1932 verkställt av undertecknad *Rooth* vid kontoren i Jönköping, Linköping och Sundsvall, av undertecknad *Amnér* vid kontoren i Luleå, Umeå och Visby, samt av undertecknad *Larsson* vid kontoren i Göteborg, Malmö, Falun, Gävle, Halmstad, Härnösand, Kalmar, Karlskrona, Karlstad, Kristianstad, Mariestad, Norrköping, Nyköping, Uppsala, Vänersborg, Västerås, Växjö, Örebro och Östersund.

Dessutom hava under året särskilda undersökningar genom därtill utsedda tjänstemän verkställt vid samtliga avdelningskontor.

§ 6.

I skrivelse den 31 mars 1932 till konstitutionsutskottet med yttrande över motioner med förslag till grundlagsändringar, avseende riksbankens organisation, hava fullmäktige bland andra synpunkter, som borde beaktas vid en eventuell utredning om riksbankens organisation, understrukit önskvärdheten av att utredningen komme att omfatta dels möjligheten att bereda fullmäktige större handlingsfrihet i fråga om den inre organisationen, dels ock frågan om riksbankens revisionsväsen.

Utredning om riksbankens organisation m. m.

I anslutning härtill hava fullmäktige beslutit låta verkställa en utredning enligt vissa av fullmäktige angivna riktlinjer. Utredningen skall omfatta såväl arbetsuppgifterna för de olika avdelningarna och samarbetet mellan dem som även spörsmål, sammanhängande med personalorganisationen. Huvudsyftet med utredningen är att åstadkomma en undersökning rörande vilka ändringar, som kunna vara påkallade ur synpunkten att åstadkomma en så effektiv arbetsorganisation som möjligt, varigenom riksbanken på bästa möjliga sätt kunde tillgodose de ökade anspråk, som under nuvarande tidsförhållanden ställas på banken.

Fullmäktige hava uppdragit åt kamrern E. Wilhelmsson att med biträde av tjänstemannen i 22:a lönegraden G. Waldau under deputerades överinseende verkställa ifrågavarande utredning.

§ 7.

På sätt närmare framgår av den redogörelse, fullmäktige i skrivelse den 11 april 1932 lämnat bankoutskottet, har riksbanken jämte Skandinaviska kreditaktiebolaget och Aktiebolaget Svenska handelsbanken i februari 1932 lämnat Svenska tändsticksaktiebolaget viss kredit mot säkerhet av bland annat 900,000 dollars obligationer av Tyska rikets 6 % internationella lån av år 1930.

Överenskommelse ang. kvarstad å medel för betalning av kupong till tyska statens 6 % obligationer av år 1930.

Konkursförvaltningen för International Match Corporation hade gjort gällande, att Skandinaviska kreditaktiebolaget obehörigen förfogat över nominellt 50 milj. dollars obligationer av nämnda lån, och att häri inginge 600,000 dollars av ovannämnda till riksbanken som säkerhet överlämnade obligationer. Med anledning härav har konkursförvaltningen uttagit stämning å riksbanken och vissa andra svenska banker och i samband härmed utverkat kvarstad å en del av de hos Chase National Bank, New York, för räkning Lee, Higginson & Co. därstädes inestående kupongmedel, avsedda för betalning av den kupong till obligationer av berörda lån, vilken förföll den 15 juli 1932.

Efter förhandlingar har överenskommelse numera träffats, varigenom pantsättningen av ifrågavarande obligationer å 600,000 dollars godkänts. Under förutsättning att denna överenskommelse godkännes av den amerikanska konkursdomstolen och dess beslut vinner laga kraft, kommer rättstvisten att nedläggas och kvarstaden att upphävas.

§ 8.

Ang. brandväsendet inom bankens byggnad i Stockholm. Fullmäktige hava uppdragit åt Stockholms stads brandchef Harald Sellén att från och med den 1 januari 1933 tillsvida omhänderhava överinseendet över brandväsendet inom riksbankens härvarande byggnad mot ett arvode av 600 kronor för år, utan rätt till dyrtidstillägg därå.

§ 9.

Ang. ombudsmännen vid vissa avdelningskontor. Då ombudsmansgöromålen vid avdelningskontoret i Visby visat sig vara av synnerligen obetydlig omfattning, hava fullmäktige beslutit att med utgången av år 1932 indraga ombudsmansbefattningen vid kontoret.

Då vidare ombudsmansgöromålen vid avdelningskontoret i Malmö ansetts icke vara mera betungande än att en nedsättning av ombudsmannens arvode från 3,000 kronor till 2,000 kronor för år syntes skälig, hava fullmäktige vid förordnande av ny ombudsman vid kontoret fastställt arvodet för denne till 2,000 kronor för år.

I samband härmed hava fullmäktige av enahanda skäl beslutit, att frågan om nedsättning av arvodet till ombudsmannen vid kontoret i Göteborg skulle framdeles tagas under övervägande.

§ 10.

Styrelserna för avdelningskontoren. I avseende å styrelserna för avdelningskontoren hava under år 1932 följande förändringar ägt rum:

Vid kontoret i *Karlskrona* har vice ordföranden i styrelsen grosshandlaren Svante Lindahl avlidit; och har till ledamot efter honom förordnats förste suppleanten överstelöjtnanten Fredrik von Otter.

Vid kontoret i *Kristianstad* har verkställande styrelseledamoten Reinhold Bruhn från och med den 1 oktober 1932 beviljats avsked med pension; och har till verkställande styrelseledamot i hans ställe förordnats kamrern vid kontoret i Visby Leo Olsson.

Vid kontoret i *Luleå* har ordföranden i styrelsen disponenten Gustaf Burström avlidit; och har till ledamot efter honom förordnats förste suppleanten grosshandlaren Jonas Sjölin.

Vid kontoret i *Växjö* har till tredje suppleant utsetts ombudsmannen hos Kronobergs läns försäkringsbolag Herman Wetterling.

Till ledamöter och suppleanter i styrelserna för avdelningskontoren år 1933 hava förordnats samma personer, som vid 1932 års slut voro därtill förordnade, med följande undantag och förändringar:

Vid kontoret i *Malmö* har verkställande styrelseledamoten John Berlings förordnande begränsats till och med den 30 september 1933;

vid kontoret i *Jönköping* har till ledamot i stället för fd. folkskolinspektören Robert Johansson-Dahr valts förutvarande förste suppleanten lantbrukaren Elof Andersson; till suppleanter hava valts förutvarande supplean-

terna landskamrern Johan Wallinder och grosshandlaren Alfred Björk samt ordföranden i Jönköpings drätselkammare Carl Gustaf Gustafsson;

vid kontoret i *Linköping* har till ledamot i stället för direktören August Tollin valts förutvarande andre suppleanten länsnotarien Algot Pehardt; till suppleanter hava valts nuvarande förste suppleanten brukspatronen Ivar af Burén samt direktören Carl Leopold Sabelström och handlanden Johan Axel Pihl.

§ 11.

De under § 14 i 1931 års statsrevisorerers berättelse omförmälda av fullmäktige enligt bemyndigande av samma års riksdag beslutade ombyggnads- och reparationsarbetena inom riksbankens fastighet i Malmö samt byggnadsarbetena i Norrköping för uppförande av en nybyggnad åt bankens därvarande avdelningskontor äro numera avslutade och efter verkställda besiktningar godkända. Nybyggnaden har den 26 september 1932 tagits i anspråk av kontoret.

Kostnaderna för ifrågavarande arbeten hava uppgått till 67,734 kronor 85 öre vid kontoret i Malmö och 291,985 kronor 50 öre vid kontoret i Norrköping. Det till arbetena vid förstnämnda kontor anvisade anslaget har överskridits med 7,234 kronor 85 öre, huvudsakligen till följd därav, att under arbetets gång vissa kostsamma extra arbeten visat sig vara ofrånkomliga. Kostnaderna för nybyggnaden i Norrköping hava däremot understigit det därför anvisade anslaget med 38,014 kronor 50 öre.

§ 12.

I särskilda skrivelser hade fullmäktige under nästlidet år gjort framställning dels till Konungen om upplåtande av viss tomtmark för uppförande å densamma av en byggnad för riksbankens sedeltryckeri, dels ock hos bankoutskottet om medgivande att å nämnda tomtmark låta uppföra ifrågavarande byggnad. Då förstnämnda skrivelse icke föranledde proposition till riksdagen, hade utskottet funnit den senare framställningen icke föranleda någon utskottets åtgärd.

Med anledning därav hava fullmäktige föranställt om förnyad utredning av frågan om beredande av lämpliga lokaler för sedeltryckeriet; och skall, med hänsyn till den trängande nödvändigheten av tryckeriets flyttning, utredningen snarast möjligt slutföras, varefter fullmäktige komma att till utskottet avgiva nytt förslag i ärendet.

§ 13.

Nästlidet års bankoutskott har i sitt utlåtande nr 64, angående riksbankens bidrag till bankostatens änke- och pupillkassa m. m., uttalat önskvärdheten, att änke- och pupillkassan vid riksbankens avdelningskontor och pappersbruk måtte sättas i stånd att höja pensionsförmånerna till likställighet med vad som gäller i förstnämnda kassa, samt framhållit, bland annat, att höj-

*Byggnads-
arbeten
för riks-
bankens
fastigheter
i Malmö
och Norr-
köping.*

*Utredning
ang. nya
lokaler för
sedel-
tryckeriet.*

*Utredning
om höjning
av pensions-
förmånerna
från avdel-
ningskon-
torens
änkekassa.*

ning av pensionsavgifterna syntes ofrånkomlig. I anledning härav hava fullmäktige uppdragit åt deputerade att låta verkställa utredning rörande sådan höjning av pensionsförmånerna i avdelningskontorens kassa.

Med hänsyn till den reglering av avlönings- och pensionsförhållandena vid riksdagens verk, vilken torde vara att förvänta inom de närmaste åren, hava deputerade ansett lämpligast att i avbidan härå och till dess den nu rådande ekonomiska depressionen övervunnits låta anstå med ifrågavarande utredning; och hava fullmäktige i anslutning härtill beslutit, att med nämnda utredning skall tillsvidare anstå.

§ 14.

Kassainventeringar vid Tumba bruk. Föreskrivna inventeringar av Tumba bruks kassa hava under året ägt rum, utan att anledning till anmärkning därvid förekommit.

§ 15.

Berättelser ang. avdelningskontoren. Fullmäktige överlämna härjämte från styrelserna för bankens samtliga avdelningskontor i behörig tid inkomna berättelser för år 1932 ävensom avdelningskontorens revisorers berättelser för år 1931.

I fråga om avdelningskontoren i Göteborg och Malmö äro framställningar gjorda om avskrivning av vissa inom linjen förda fordringar. Dessa framställningar hava i vanlig ordning prövats av de för kontoren utsedda revisorerna; och fullmäktige hava för sin del icke något att erinra mot att ifrågavarande fordringar avskrivnas.

Stockholm den 12 januari 1933.

ADOLF AF JOCHNICK.

IVAR ROOTH.

LUDVIG WIDELL.

A. AMNÉR.

VIKTOR LARSSON.

MARTIN FEHR.

EDV. BJÖRNSSON.

/ Marcus Öhlin.